

**Program bieżącego funkcjonowania
oraz rozwoju Gminnego Centrum Kultury
i Biblioteki w Świerczowie
na lata 2024-2029**

Robert Socha

Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Świerczowie, to kultura codzienności. To miejsce, w którym rodzi się, realizuje i dokonuje społeczna aktywność. To miejsce otwarte na twórczych i kreatywnych ludzi, przyjazne wszelkim pasjom.

Taka jest moja wizja Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki w Świerczowie, którą chciałbym realizować przez najbliższe 5 lat.

Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Świerczowie, to połączenie dotychczasowego Gminnego Ośrodka Kultury oraz Gminnej Biblioteki Publicznej, które z dniem 29 lutego 2024 r. na mocy uchwały NR XLVII/502/2024 Rady Gminy Świerczów otworzy nowy rozdział w zakresie zaspokajania potrzeb kulturalnych lokalnej społeczności.

Chciałbym, żeby Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Świerczowie (GCKiB) było blisko ludzi ze swoją ofertą, aby inspirowało oraz dawało przestrzeń do współpracy, do realizacji pomysłów, do tworzenia i do spotkań. Do wielkich imprez, ale również i małych kameralnych wydarzeń, spotkań autorskich. Żeby działał nowoczesnie, ale w poszanowaniu do lokalnej tradycji i historii.

Ze strony internetowej tutejszego urzędu dowiadujemy się, że Gmina Świerczów położona jest w środkowo-północnej części województwa opolskiego i zajmuje obszar o powierzchni 110,3 km² w kompleksie lasów stobrawsko-turawskich. W skład gminy wchodzi 11 wsi sołeckich, które zamieszkuje przeszło 3 tys. mieszkańców. Ta krótka charakterystyka pokazuje, że pomimo niewielkich liczb, istnieje jednak potencjał przyrodniczy, turystyczny czy w końcu społeczny, który mógłby być wykorzystany w działalności powyższej instytucji kultury. Główne cele, które stawiam przed sobą, to:

- ❖ Społeczność lokalna aktywna w obszarze kultury:
 - wzmocnienie integracji pomiędzy różnymi grupami społecznymi i wiekowymi,
 - sprzyjanie powstawaniu oddolnych inicjatyw mieszkańców.
- ❖ Mieszkaniec gminy świadomym uczestnikiem kultury:
 - zwiększenie wiedzy o potrzebach i oczekiwaniach kulturalnych mieszkańców,
 - dostosowanie i wzbogacenie istniejącej oferty do potrzeb uczestników kultury,
 - zwiększenie możliwości aktywnego uczestnictwa w kulturze.
- ❖ Instytucja kultury przystosowana do wyzwań współczesności:
 - powstanie strony internetowej nowej placówki oraz fanpage'a w social mediach,

- pozyskiwanie środków budżetowych i pozabudżetowych na działalność Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki w Świerczowie.

Uważam, że do osiągnięcia zamierzonych celów niezbędne będą następujące działania:

- powołanie grupy partnerów złożonych z pracowników, animatorów, działaczy społecznych zainteresowanych rozwijaniem kultury gminy Swierczów,
- diagnozowanie potrzeb środowiska lokalnego poprzez ankiety, rozmowy, wywiady z różnymi grupami społecznymi oraz monitorowanie uczestnictwa w różnych formach działań kulturalnych,
- opracowanie i realizacja działań kulturalnych odpowiadających oczekiwaniom mieszkańców,
- wspomaganie i tworzenie warunków do indywidualnych inicjatyw artystycznych i kulturotwórczych mieszkańców,
- zwiększanie środków budżetowych i pozabudżetowych poprzez udział w projektach, grantach, pozyskiwanie sponsorów na dalsze unowocześnianie bazy lokalowej,
- szkolenie kadry i podnoszenie jej kwalifikacji poprzez udział w warsztatach, szkoleniach, kursach oraz poprzez współpracę z zaprzyjaźnionymi samorządowymi instytucjami kultury i wymianę dobrych praktyk.

W związku z powyższym będę dążył do tego, aby nowo powołana placówka kultury była instytucją nową, aktywną i nowoczesną. W pierwszym etapie swojej pracy zamierzam:

- zapoznać się z sytuacją kadrową, organizacyjną i finansową GCKiB,
- dokonać bilansu istniejących działań i projektów,
- dokonać analizy współpracy ze stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi, placówkami oświatowymi oraz grupami nieformalnymi krzewiącymi kulturę na terenie gminy,
- zdiagnozować możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych, pozabudżetowych (projekty Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, mecenat państwa, sektor prywatny, sponsorzy).

Bardzo ważną kwestią dokonanej fuzji dotychczasowych instytucji kultury będzie również:

- rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelniczych i informacyjnych społeczeństwa, upowszechnienie kultury i nauki,
- gromadzenie, opracowanie i przechowywanie dokumentów bibliotecznych, zwłaszcza o tematyce lokalnej i regionalnej,

- organizowanie i prowadzenie pracy kulturalno – oświatowej, szczególnie w zakresie upowszechniania czytelnictwa, w tym organizowanie spotkań autorskich z pisarzami i twórcami kultury,
- popularyzację czytelnictwa i kultury książki,
- współdziałanie z innymi bibliotekami, instytucjami upowszechniania kultury, organizacjami i towarzystwami w rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb kulturalnych, edukacyjnych i informacyjnych społeczeństwa.

Współpraca ze środowiskiem

Ważnym elementem działalności Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki w Świerczowie będzie współpraca w zakresie funkcjonowania i upowszechniania działań kulturalnych na terenie gminy. Podstawowym zadaniem, będzie współdziałanie ze środowiskiem lokalnym gminy Świerczów, w realizacji projektów i działań w obszarze kultury i promocji lokalnej ojczyzny – udział na zasadach partnerskich w organizacji przedsięwzięć na terenie sołectw, jak również pomoc stowarzyszeniom działającym na terenie gminy i grupom nieformalnym. Niezwykle istotna jest współpraca ze szkołami i przedszkolem, która będzie kontynuowana i rozwijana. Ważnym aspektem jest również wzorowa współpraca z jednostkami Ochotniczej Straży Pożarnej zlokalizowanymi na terenie gminy, Gminnym Zrzeszeniem Ludowych Zespołów Sportowych w Świerczowie oraz Kołami Gospodyń Wiejskich.

Szanując dotychczasowe formy i ruchy artystyczne chciałbym zaproponować następujące zajęcia dla dzieci i młodzieży:

- nauka gry na instrumencie (gitara, pianino),
- zajęcia wokalne,
- taniec nowoczesny,
- karate,

natomiast dla wszystkich dorosłych zainteresowanych spędzaniem wolnego czasu w sposób aktywny proponuję:

- zumba,
- fitness.

Celem w tym przypadku będzie pozyskanie i zaproszenie poszczególnych instruktorów do współpracy, którzy mieliby poprowadzić powyższe zajęcia odpłatnie. Dzisiaj społeczeństwo bardzo aktywnie spędza czas wolny dojeżdżając niemal codziennie na

przeróżne formy zajęć do większych ośrodków (Opole, Namysłów). Uważam, że zaproponowana oferta pozwoli na realizację poszczególnych pasji przez dzieci, młodzież oraz dorosłych bez konieczności przemieszczania się do większych miejscowości.

W okresach wolnych od zajęć szkolnych, tj. w czasie ferii zimowych i wakacji, GCKiB postara się uprzyjemnić spędzanie wolnego czasu dzieciom i młodzieży poprzez organizowanie zajęć świetlicowych i zajęć na powietrzu (gry świetlicowe, półkolonie).

„Pracownia Seniora”, czy może „Senior-Cafe”?

Aktualna rzeczywistość charakteryzuje się tym, że seniorzy są bardzo liczną grupą w każdej społeczności lokalnej, a która wymaga szczególnego zainteresowania ze strony instytucji kultury. Dzisiejsi seniorzy są bardziej aktywni niż kiedykolwiek i otwarci na różne oferty oraz metody pracy. Wszelkie badania, raporty czy słynne powiedzenie „*w zdrowym ciele zdrowy duch*” wskazują na to, że odpowiednia oferta skierowana do seniorów powoduje zwiększenie poczucia własnej wartości, wspólnoty oraz bycia potrzebnym, które jest tak bardzo ważne, zwłaszcza w rzeczywistości „pocovidowej”.

Zajęcia, które proponuję, to:

- zajęcia plastyczne,
- zajęcia sportowo-rekreacyjne (ćwiczenia relaksacyjne, nordic walking),
- spotkania z kulturą wyższą (zorganizowane wyjazdy do teatru, opery, filharmonii).

Jeśli chodzi o bibliotekę wchodzącą w skład nowej instytucji kultury, to chciałbym, aby to było miejsce spotkań właśnie seniorów, gdzie przy kawie i herbacie mogą wymienić się opiniami o przeczytanych książkach, podyskutować o bieżących problemach, a przede wszystkim spotkać się. Wychodząc naprzeciw potrzebom tej grupy, szczególnie seniorów, chcę, aby biblioteka stała się dla nich swoistym centrum edukacyjnym. Planuję poszerzyć działalność o zajęcia skierowane bezpośrednio do seniorów, by zapobiegać wykluczeniu społecznemu i technologicznemu tej grupy społecznej.

Najbliższe działania

W założeniach na najbliższe pięć lat obejmujących cele kulturalne planuję utrzymanie imprez z wypracowanego już kalendarza. Najważniejszą dla mnie kwestią jest jakość imprez oraz zaspokojenie potrzeb w tym zakresie mieszkańców. Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Świerczowie zaangażowane będzie jak co roku w organizację licznych imprez kulturalnych i społecznych. Należą do nich, m.in.: *Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy*.

Dzień Babci i Dziadka, obchody *Dnia Kobiet* oraz *Dożynki Gminne*, które odbywać się będą w różnych miejscowościach gminy.

Cykliczny już „*Bieg po Gminie Świerczów*”, to integracyjna propozycja dla wszystkich mieszkańców i nie tylko, którzy na co dzień aktywnie spędzają czas wolny. Korzystając z przepięknych walorów przyrodniczych można pomyśleć docelowo również o rajdach rowerowych po Gminie Świerczów.

W dzisiejszych czasach nie wystarczą już tradycyjne przekazy o kulturze, zmienia się odbiorca i to do niego trzeba przystosować komunikat. Działalność kulturalna musi wyjść naprzeciw nowym oczekiwaniom. Używając takich narzędzi jak YouTube, Instagram, Facebook czy inne social media można wpłynąć dużo skuteczniej na odbiorców i promować instytucję kultury.

W ostatnich latach zwiększyła się ilość podmiotów biorących udział w organizowaniu życia kulturalnego. Do tradycyjnych form jak domy kultury i biblioteki prowadzone przez samorząd, dołączyły organizacje pozarządowe działające na rzecz kultury, stowarzyszenia, kluby czy grupy nieformalne. Zwiększyła się nie tylko oferta kulturalna, ale także liczba podmiotów, która nad nią pracuje. Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Świerczowie, jako najbardziej kompetentna instytucja kultury w gminie, to naturalny moderator powstawania przemyślanego systemu współpracy, w związku z tym powinno pełnić rolę koordynatora i inicjatora wszystkich działań, realizowanych na rzecz kultury w gminie. Ważnymi partnerami działań powinny stać się artystyczne grupy nieformalne oraz wszystkie wcześniej wspomniane organizacje aktywnie działające na terenie gminy.

W podsumowaniu chciałbym dodać, że Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Świerczowie jako centrum aktywności lokalnej powinno umożliwić stworzenie wspólnej płaszczyzny do:

- łączenia aktywności kulturalnej i społecznej,
- praktycznego pokazywania możliwości oddziaływania poprzez kulturę na rozwój lokalny,
- tworzenia porozumienia pomiędzy sektorem pozarządowym i samorządowym,
- łączenia środków samorządowych, pozarządowych i biznesowych,
- integrowania w działaniach na rzecz środowiska lokalnego różnych partnerów społecznych,
- inicjowania i wspierania samoorganizacji lokalnych grup twórczych.

Robert Goche